

5.5.4

52b (משנה א) → 54b

1	וּלְקַחְתֶּם אֶת אַרְוֹן ה' וְנִתַּתֶּם אֹתוֹ אֶל הַעֲגֹלָה וְאֵת כָּל הַזֶּהָב אֲשֶׁר הִשְׁתַּבַּח לוֹ אֲשֶׁם תְּשִׂימוּ בְּאַרְוֹן מִצָּדוֹ וְשִׁלַּחְתֶּם אֹתוֹ וְהֵלֵךְ: ש"א ו,ח
2	וַיֹּאמֶר לְלוֹיִם ... תִּנּוּ אֶת אַרְוֹן הַקֹּדֶשׁ בְּבֵית... אֵין לָכֶם מִשָּׂא בְּכַתֵּף עֲתֵה עֲבֹדוּ אֵת ה' אֱלֹהֵיכֶם ... דברי הימים ב לח, ג
3	וְנִתְּנוּ אֵת הַקְּטֹרֶת עַל הָאֵשׁ לִפְנֵי ה' וְכִסָּה עֵנַן הַקְּטֹרֶת אֶת הַכֹּפֶרֶת אֲשֶׁר עַל הַעֲדוּת וְלֹא יָמוּת: ויקרא טז, יג
4	... דָּבַר אֶל אֶהֱרֹן אַחִידוּ וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לְפָרְכָת אֶל פְּנֵי הַכֹּפֶרֶת אֲשֶׁר עַל הָאֲרוֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בָעֵנַן אֲרָאָה עַל הַכֹּפֶרֶת: ויקרא טז, יב
5	וַיַּעֲנוּ אֲמוֹת הַסּוֹפִים מִקּוֹל הַקּוֹרָא וְהִבִּיתוּ יְמֵלֵא עֵשׂוֹן: ישעיהו ו, ד
6	וְכִפֵּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאתָם וְכֹן יַעֲשֶׂה לְאַהֲל מוֹעֵד הַשְּׁכָן אַתֶּם בְּתוֹךְ טְמֵאוֹתָם: ויקרא טז, טז
7	וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שֵׁנִי בְּנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתֶם לִפְנֵי ה' וַיִּמְתּוּ: ויקרא טז, א
8	וְנִתְּנוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הַפָּהֵן אֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ וְעִרְכוּ עֲצִים עַל הָאֵשׁ: ויקרא טז, ז
9	וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה לְבָמֹה אֲשֶׁר בְּבִנְיָעוֹן וַיְרַשְׁלֵם מִלִּפְנֵי אֱהֵל מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל יִשְׂרָאֵל: דברי הימים ב א, יג
10	וַיֹּאמֶר ה' מִסִּינֵי בָּא וְזָרַח מִשְׁעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהָר פֶּאֶרְן וְאַתָּה מִרְבַּבֵת קֹדֶשׁ מִיָּמִינוּ אֵשׁ דָּת לָמוֹ: דברים ג, ב
11	יִפֹּל מִצָּדָךְ אֶלְפֵי וְרִבְבָה מִיָּמִינֶךָ אֵלְפֵי לֹא יִגָּשׁ: תהלים צא, ז
12	וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שִׁלַּח הַמֶּלֶךְ נְבוֹיָדְנָאצַר וַיְבִאֵהוּ בְּבִלְהָ עִם כָּלִי חֲמֻדַת בֵּית ה' וַיִּמְלֹךְ אֶת צִדְקָיָהוּ אַחִיו עַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: דברי הימים ב לו, ז
13	וְלִקַּח מִדָּם הַפֶּר וְהִזָּה בְּאַצְבָּעוֹ עַל פְּנֵי הַכֹּפֶרֶת קֹדְמָה וְלִפְנֵי הַכֹּפֶרֶת יִזָּה שְׂבַע פְּעָמִים מִן הַדָּם בְּאַצְבָּעוֹ: ויקרא טז, יד
14	הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשְׂאָ כָּל אֲשֶׁר בְּבֵיתְךָ וְאֲשֶׁר אֲצִרֹו אֲבִיתְךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה בְּבִלְ לֹא יִתְּנֶךָ דָּבָר אִמֹר ה': ישעיהו לט, ו
15	וַיִּאֲרְכוּ הַבַּדִּים וַיִּדְאוּ רֵאשֵׁי הַבַּדִּים מִן הַקֹּדֶשׁ עַל פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יִדְאוּ הַחוּצָה וַיְהִיו שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: מלכים א ח, ח
16	וְאַצָּא מִבַּת צִיּוֹן כָּל הַדָּרָה הִיוּ שְׂרִיָה כְּאֵילִים לֹא מִצָּאוּ מִרְעָה וַיִּלְכוּ בְּלֹא כַח לִפְנֵי רוּדִף: איכה א, ו
17	וְאֵת הַיְבוּסִי יֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם לֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי בְּנִימָן וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת בְּנֵי בְּנִימָן בִּירוּשָׁלַם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: שופטים א, כא
18	עַל הַהָרִים אֲשֶׁא בְּכִי וְנָהִי וְעַל גְּאוֹת מְדָבֵר קִינָה כִּי נִצְתוּ מִבְּלִי אִישׁ עֹבֵר וְלֹא שָׁמְעוּ קוֹל מְקַנָּה מְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד בְּהִמָּה נָדְדוּ הַלְכוּ: וירמיהו ט, ט
19	וְהַגְבִּיר בְּרִית לְרִבִּים שְׂבוּעַ אֶחָד וַחֲצִי הַשְּׂבוּעַ יֹשְׁבֵית זָבַח וּמִנְחָה וְעַל כִּנֹּף שְׂקוּצִים מִשְׁמֵם וְעַד כְּלָה וְנִחְרָצָה תִתְּנֶךָ עַל שְׁמֵם: דניאל ט, כ
20	וְאִמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת בְּרִית ה' אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאֹו אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: דברים טז, כד
21	וַיִּמָּהֵם מִן בְּנֵי שְׁמַעוֹן הַלְכוּ הָרַר שְׁעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וּפְלִטָה וְנִעְרִיָה וְרַפְיָה וְעִזִּיאֵל בְּנֵי יִשְׁעִי בְּרֵאשֵׁם: דברי הימים א ד, טב
22	כִּי אָמַר בְּלַח יְדֵי עִשְׂתִּי וּבַחֲמַמְתִּי כִּי נִבְנוֹתִי וְאִסִּיר בְּגִלְת עֵמִים וְתַחְדוֹתֵיהֶם שׁוֹשְׁתִי וְאוֹרִיד כַּאֲבִיר יוֹשְׁבֵיהֶם: ישעיהו י, יג
23	צָרוֹר הַמֵּר דוֹדֵי לִי בֵּין שְׂדֵי לֵלִין: שיר השירים א, יג
24	וְלֹא יָבֵאוּ לְרֵאוֹת כְּבִלְעַ אֶת הַקֹּדֶשׁ וְנָמוֹת: במדבר ד, כ
25	וְאֵת כָּל קִירוֹת הַבַּיִת מִסַּב קִלְעַ פְּתוּחֵי מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים וְתַמְרֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים מִלִּפְנֵים וְלַחֲצִיּוֹן: מלכים א ו, כט
26	וַיִּפְתַּח עַל הַלְחָת וְיָתִיָה וְעַל מִסְגְּרֵתֶיהָ כְּרוּבִים אֲרִיּוֹת וְתַמְרֹת כְּמַעַר אִישׁ וְלִיּוֹת כְּסִיב: מלכים א ז, לו
27	חֲטָא חֲטָאָה יְרוּשָׁלַם עַל כֵּן לִנְיָדָה הִיתָה כָּל מִכְבָּדֶיהָ הַזֵּילוּהָ כִּי רָאוּ עֲרוֹתָהָ גַם הִיא נִמְאָנָה וְתִשָּׁב אַחוֹר: איכה א, ח
28	בְּצִקָּת עֵפֶר לְמוֹצָק וּרְגָבִים יִדְבְּקוּ: איוב לח, לח
29	כִּי לִשְׁלֹג יֹאמֵר הוּא אֲרָץ וְגִשְׁם מִטֵּר וְגִשְׁם מִטְרוֹת צָזוּ: איוב לו, ו
30	עַל מָה אֲדַנְיָה הַטְּבִיעוּ אוֹ מִי יָרָה אֲבָן פְּנֵתָה: איוב לח, ו
31	מִזְמוֹר לְאַסָּף אֶל אֱלֹהִים ה' דָּבַר וַיִּקְרָא אֲרָץ מִמְנוּחָה שְׁמֵשׁ עַד מְבֹאוֹ: מִצִּיּוֹן מִקְלָל יָפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ: תהלים ג, א-ב
32	אֱלֹהֵ תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֲרָץ בְּהִבְרָאָם בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֲרָץ וְשָׁמַיִם: בראשית ב, ד
33	

- I. 3א continued progress of the משנה א3
  - a. Walk to: south (L) side, entrance of פרוכות, turn R, walk N between פרוכות to
  - b. North: side turn L into קדה"ק and walk with פרוכות on his left, until arrival at ארון
    - i. Must be: description of בית ראשון - בית שני had no פרוכות
    - ii. Challenge: ארון had no בית שני (hidden by יאשיהו as per vv. 2-3) nor container of מן, container with anointment oil, אהרן's staff with almonds and flowers and chest sent by פלשתים (v. 1)
      1. Answer: place it in locus of ארון, where area "between the staves" would have been
  - c. censer: Place מחתה between the staves (on כפורת) and stack it so it smokes, (as per צבורה, not מפזרה)
  - d. leave: via same route as coming in, short תפילה הכולל
- II. Stacking the סטרות
  - a. Order: begin from side closer to ארון, moving towards him OR opposite (מח' תנאים)
    - i. מב"י: moving "out" is more likely, b/c they instruct him to be careful lest he get burnt

III. Dispute with צדוקים

- a. *Their position*: put קטורת onto coals outside, due to end of v. 5
- b. *חכמים*: end of v. 5 → put in herb that causes smoke to “pillar” and fill the room (as per v. 6)
  - i. *2nd clause of v4 (זכסה)*: implies to also use leaves of that herb (not just root) (אביי) OR
    1. *זכסה*: implies that also on other days (besides יוה”כ) OR
      - a. (*in which case, v7*: applies even beyond משכן in permanent מקדש)
    2. *זכסה*: implies indispensability of מעלה עשן (רב אשי) OR
    3. *זכסה*: serves as אזהרה (other verse is the consequence)
      - a. *Per א”א*: warning (כי בענן אראה) before death of נ”א, consequence after
      - b. *נזב ואביהו*: died because they ruled (albeit correctly) in משה’s presence
        - i. *Per*: v. 9 – thought fire should come from הדיוט
  - ii. *Implication*: if he failed to use מעלה עשן or any of ingredients, חייב מיתה (penultimate phrase in v. 5)
    1. *Should be*: חייב מיתה for ביאה ריקנית (entering without proper offering)
      - a. *Answer1*: was שוגג re: ביאה ריקנית but מזיד re: קטורת
      - b. *Answer2*: came in with 2 קטורות, one proper and the other deficient

IV. Analysis of recessional – walking backwards

- a. *Source*: v. 10 - comparing גבעון to ירושלים (שלמה’s exit from גבעון: his approach to ירושלים – both facing the במה, i.e. when leaving גבעון, backed away from it)
- b. *Same applies*: to מקדש in כהנים, לויים, ישראלים, would leave without turning back on מקדש
- c. *Same applies*: to student leaving presence of teacher (as per ר”א and ר”ח)
  - i. *Story*: of רבא leaving ר’ יוסף bloodying feet; when ר’ יוסף was told, he praised רבא
- d. *Application to תפילה*: when finishing, take 3 steps backwards (while bowed) and “give שלום”
  - i. *שמעיה*: first to right (of הקב”ה – the petitioner’s left) then left, as per vv. 11-12

V. Analysis of last clause – the כה”ג’s prayer

- a. *Basic request*: for rain
- b. *Additions*: continuation of domain of יהודה, financial self-sufficiency of עם ישראל and “not to heed” the prayers of travelers (who don’t want rain)
  - i. *Story*: כה”ג ר’ חנינא בן דוסא who “trumped” the תפילה of the כה”ג
  - ii. *Story*: כה”ג who prayed too long and his fellows thought he was dead...

VI. משה ב’ ארון

- a. *Once taken*: (to בבל, per opinion that it was captured [vv. 13, 17])
  - i. *Rock*: called שתיה, 3 fingers high, operated as that spot
  - ii. *Dispute*: re exile of burial of ארון, depends on interpretation of הזה (=forever?) vv. 18-23
    1. *Recorded traditions*: about location of buried ארון in לשכת העצים

VII. משה ג’ עבודה continued sequence of

- a. *דם הפר*: take blood of ox and enter קדה”ק, sprinkle once on top of כפורת and 7 times below (as per v. 14), not aiming up or down but flicking hand up or down like a whip, count out loud “1, 1/1...1/7”
- b. *להיכל*: out to היכל, place דם הפר on a golden basin, went to עזרה to slaughter שעיר and collect blood
- c. *דם השעיר*: take blood of לה’ שעיר and follow pattern as per (a)
- d. *להיכל*: out to היכל, place דם השעיר on 2nd base (ר’ יהודה) – 1 base only),
- e. *דם הפר בקודש*: Take דם הפר and sprinkle on פרוכת (1 up, 7 down as per [a])
- f. *דם השעיר בקודש*: Put דם הפר on base, take דם השעיר, sprinkle on פרוכת (1 up, 7 down as per [a])
- g. *דם הפר ודם השעיר*: Pour דם הפר into דם השעיר, then pour full מזרק into empty – mixing them together

VIII. אגדות regarding the staves

- a. *Contradiction*: within v. 16 – seen or not seen
- b. *Answer*: protruded through פרוכת as per v. 24
- c. *גזונים*: various אגדות about the כרובים, being shown or not (v. 25)
  - i. *Story*: about כהן who found the ארון’s burial place and died → still “hidden”
  - ii. *Answer*: after בית ראשון, חרבן, back to “betrothed” status

IX. אבן שתייה – foundation of the world

- a. *אגדות*: Haggadic discussion about focal point of creation – ציון (v. 32)